

Volunteers from School

Οδηγός για εκπαιδευτικούς

1 – Αποτελεσματική ανάπτυξη πρακτικών εθελοντισμού στα σχολεία

Funded by
the European Union

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις. Αριθμός έργου: 2022-1-ES01-KA220-SCH-000087095.

Volunteers from School - 2022-1-ES01-KA220-SCH-000087095

COL·LEGI
BELL-LLOC

idec

symplexis

CEIPES

Liceo Scientifico Statale
S. CANNIZZARO*
Palermo

Τίτλος έργου:

Volunteers from School (VoterS)

Πρόγραμμα:

Erasmus+

Τύπος δράσης:

KA220-SCH-Συμπράξεις συνεργασίας στη σχολική εκπαίδευση

Αρ. συμφωνίας επιχορήγησης:

2022-1-ES01-KA220-SCH-000087095

Διάρκεια:

01/09/2022 - 31/08/2024 (24 μήνες)

Χώρες:

Ισπανία, Ελλάδα, Ιταλία

Πακέτο εργασίας 2:

Κατάρτιση εκπαιδευτικών «Volunteers from School» με αντίστοιχα σχέδια μαθημάτων

Δραστηριότητα 2.2:

Ανάπτυξη εκπαιδευτικού προγράμματος για εκπαιδευτικούς

Επικεφαλής της δραστηριότητας του έργου:

IDEC

Συντάκτης:

IDEC

Επίπεδο διάδοσης:

Δημόσιο - Αναφορά Δημιουργού-Παρόμοια Διανομή 4.0 Διεθνές

Ημερομηνία:

14/ 05/ 2024

Πίνακας περιεχομένων

1. Αποτελεσματική ανάπτυξη πρακτικών εθελοντισμού στα σχολεία	5
2. Οι αρχές διαχείρισης του έργου που εφαρμόστηκαν για τη δημιουργία δραστηριοτήτων εθελοντισμού στα σχολεία δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης	6
2.1. Στοχαστείτε	7
2.2. Θέστε σαφείς και συνοπτικούς στόχους	7
2.3 Διαχείριση κινδύνων	7
2.4. Καθορίστε τι ευθύνες θα έχει η κάθε ομάδα	8
2.5. Παρακολούθηση της προόδου του έργου	8
3. Έρευνα και εντοπισμός των αναγκών και εξεύρεση μιας δραστηριότητας	9
4. Αναζήτηση εταίρων και ενδιαφερόμενων φορέων	11
5. Σχεδιασμός– Διαχείριση πόρων	8
5.1. Προσδιορισμός των πόρων identifying Resources	13
5.2. Διαχείριση των πόρων	13
5.3. Ψηφιακά εργαλεία	13
6. Φύλλο οδηγιών για την αυτοαξιολόγηση και ενίσχυση των προγραμμάτων εθελοντισμού	15
7. Βελτίωση του έργου	18

1. Αποτελεσματική ανάπτυξη πρακτικών εθελοντισμού στα σχολεία

Η συμμετοχή των μαθητών σε εθελοντικές δραστηριότητες είναι μια θαυμάσια ευκαιρία για αυτούς να δουν στην πράξη όσα διδάχθηκαν και να αναπτύξουν το αίσθημα της ενσυναίσθησης και τις άλλες εγκάρσιες δεξιότητες που είναι τόσο σημαντικές για την προσωπική τους ανάπτυξη και επιτυχία στον κόσμο των ενηλίκων.

Όπως συμβαίνει και με πολλές αξιόλογες δραστηριότητες εκτός σχολικών εγκαταστάσεων, η υλοποίηση ενός επιτυχημένου προγράμματος εθελοντισμού που απευθύνεται σε μαθητές και μαθήτριες απαιτεί ένα υψηλό επίπεδο σχεδιασμού και οργάνωσης. Ευτυχώς, υπάρχουν διαθέσιμες κατευθυντήριες γραμμές που εφαρμόζονται στον επιχειρηματικό κόσμο, αλλά που είναι ταυτόχρονα προσαρμόσιμες στις ανάγκες των σχολείων. Αυτές θα διερευνηθούν στο πρώτο υποκεφάλαιο: **Αρχές διαχείρισης έργου για τη δημιουργία εθελοντικών δραστηριοτήτων στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση.**

Οι αρχές αυτές ενσωματώνουν τα υπόλοιπα θέματα αυτής της ενότητας. Είναι σημαντικό οι διοργανωτές του έργου να κατανοήσουν σε βάθος τις ανάγκες της κοινότητας και αυτές των μαθητών. Θα χρειαστεί να απαντήσουν σε ερωτήσεις όπως «Ποιος ή τι χρειάζεται τη βοήθειά μας σε αυτή την κοινότητα;» και «Τι χρειάζονται οι μαθητές και μαθήτριές μας να κατανοήσουν, να αισθανθούν, να μάθουν ή να εξασκήσουν μέσα από αυτό;» Υπάρχουν εργαλεία που μπορούν να βοηθήσουν αυτή τη διαδικασία. **(Υποκεφάλαιο: Έρευνα και εντοπισμός των αναγκών και εξεύρεση μιας δραστηριότητας)**

Μπορεί ο ενθουσιασμός, η αφοσίωση και η αποφασιστικότητα να είναι απαραίτητα στοιχεία για όποιον/α θέλει να δημιουργήσει ένα εθελοντικό πρόγραμμα για μαθητές και μαθήτριες, αλλά το ίδιο συμβαίνει και με την υποστήριξη! Τα πρότζεκτ και οι δράσεις απαιτούν τη συνέργεια ανθρώπων! Χρειάζονται τόσο άτομα να συμμετάσχουν στις εθελοντικές δραστηριότητες, αλλά εξίσου σημαντικό είναι να υπάρχουν άτομα πρόθυμα να ασχοληθούν πρακτικά με το έργο. Αν δεν ανήκετε σε κατηγορία που εργάζεται με μερική απασχόληση, δεν διδάσκετε σε μια τάξη 5-6 μαθητών και μαθητριών σε μια μικρή πόλη, μάλλον πρέπει να το πάρετε απόφαση: ένα άτομο δεν μπορεί να κάνει τα πάντα από μόνο του. **(Υποκεφάλαιο: Αναζήτηση εταίρων και ενδιαφερόμενων φορέων)**

Στη συνέχεια, τα άτομα και οι πόροι που έχουν συλλεχθεί πρέπει οργανωθούν, όπως σε μία χορογραφία. **(Υποκεφάλαιο: Σχεδιασμός– Διαχείριση πόρων)**

Η επιτυχία πρέπει να μετριέται, το ίδιο και τα περιθώρια για βελτίωση. Σε αυτό βοηθάει η θέση ξεκάθαρων, μετρήσιμων στόχων στην αρχή, όπως και η δημιουργία ρουμπρίκας για τη συγκέντρωση όσο το δυνατόν περισσότερων σχολίων ανατροφοδότησης, προερχόμενων, κατά προτίμηση, από όλα τα μέρη που συμμετέχουν. **(Υποκεφάλαιο: Φύλλο οδηγιών για την αυτοαξιολόγηση και ενίσχυση των προγραμμάτων εθελοντισμού στο σχολείο)**

Καθώς το έργο προχωράει και ειδικά όσο φτάνει στο τέλος, αφιερώστε κάποιο χρόνο για να γιορτάσετε ό,τι έχετε πετύχει, και στη συνέχεια, χρησιμοποιώντας τα σχόλια ανατροφοδότησης που συλλέξατε και άλλα εργαλεία, βρείτε τρόπους με τους οποίους το συγκεκριμένο αυτό έργο θα μπορούσε να βελτιωθεί ή να εξάγετε άλλα, πιο γενικά συμπεράσματα, για μελλοντικά έργα. (Υποκεφάλαιο: Βελτίωση του έργου)

2. Οι αρχές διαχείρισης του έργου που εφαρμόστηκαν για τη δημιουργία δραστηριοτήτων εθελοντισμού στα σχολεία δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης

Η διαχείριση ενός έργου μπορεί να οριστεί με πολλούς τρόπους. Ένας χρήσιμος ορισμός είναι ο εξής:

«Είναι ο συντονισμός και η καθοδήγηση των ανθρώπων, των χρημάτων, των πόρων, των χρονοδιαγραμμάτων, του πεδίου εργασίας και των παραδοτέων με σκοπό την επίτευξη ενός (συγκεκριμένου) στόχου».¹

Αυτός ο ορισμός καθορίζει επίσης τους βασικούς τομείς που πρέπει να διαχειρίζεται ένας υπεύθυνος έργου, ενώ το παρακάτω απόσπασμα αποσαφηνίζει περαιτέρω τη διαδικασία που ακολουθείται:

«Η διαχείριση ενός έργου μοιάζει, κατά πολλούς τρόπους, με μια μηχανή αυτοκινήτου. Υπάρχει μια σειρά δραστηριοτήτων η οποία εκτελείται από πολλά κινητά μέρη και, μάλιστα, εντός συγκεκριμένου χρονικού διαστήματος, ώστε να μπορεί η μηχανή να λειτουργεί σωστά.

...Έτσι μοιάζει κι ένα έργο. Χωρίς το κατάλληλο προσωπικό, πεδίο, χρήμα και πόρους, ένα έργο δεν πετυχαίνει ποτέ. Οι υπεύθυνοι και υπεύθυνες έργου είναι αυτοί/ες που φροντίζουν να διαχειρίζονται, λαμβάνουν υπόψη και να χρησιμοποιούν όλους αυτούς τους παράγοντες, όποτε αυτό είναι αναγκαίο».

*** 2*

Η διαχείριση ενός έργου μπορεί να παραμείνει σχετικά απλή στο πλαίσιο σχολικών δραστηριοτήτων. Η εφαρμογή των παρακάτω, σαφών οδηγιών θα φροντίσει για την επιτυχή ολοκλήρωση των έργων.

2.1. Φανταστείτε

Η ευκαιρία μπορεί να παρουσιαστεί από μόνη της, απλά και ωραία, με τη μορφή ενός αιτήματος ή με μια προφανή ανάγκη που υπάρχει στην κοινότητα. Για παράδειγμα, μια δομή

¹ <https://www.fool.com/the-ascent/small-business/project-management/articles/project-management->

² Τα βασικά της διαχείρισης έργου: Ό,τι χρειάζεται να γνωρίζεις

<https://www.fool.com/the-ascent/small-business/project-management/articles/project-management-basic>

για ηλικιωμένους μπορεί να αναζητά νέα άτομα, για να επισκεφθούν και να ψυχαγωγήσουν ή να βοηθήσουν τους ωφελούμενους με κάποιο τρόπο. Ένας δάσκαλος μπορεί να επισημάνει τη δυσκολία που αντιμετωπίζουν κάποια παιδιά μεταναστών με την ανάγνωση.

Αν δεν προκύψει με φυσικό τρόπο ένα αίτημα ή ανάγκη, ρίξτε μια ματιά στις εφημερίδες και το διαδίκτυο, μιλήστε με τοπικές κοινωνικές υπηρεσίες και με τις εκκλησίες ή ρωτήστε συναδέλφους, τη μαθητική κοινότητα και τους ντόπιους. Το έγγραφο [Οδηγίες Εντοπισμού των Αναγκών της Κοινότητας](#) προτείνει σαφείς τρόπους με τους οποίους οι μαθητές/τριες και οι εκπαιδευτικοί μπορούν να έρθουν σε επαφή με την κοινότητά τους και να ανακαλύψουν πώς μπορούν να συνεισφέρουν.

2.2. Θέστε σαφείς και συνοπτικούς στόχους

Η χρήση ενός μοντέλου όπως το SMART θα καταστήσει τους στόχους σαφείς και μετρήσιμους (ώστε να μπορούν τα άτομα που συμμετέχουν να έχουν έναν ορίζοντα και να αξιολογούν την πρόοδό τους). Το «T» αναφέρεται στο «Time bound - Εμπρόθεσμος». Έτσι, μπορείτε να διερωτηθείτε «μέχρι πότε θα γίνει αυτό;» για την κάθε εργασία ή βήμα.

Γράμμα	Σημασία
S	Specific - Συγκεκριμένος
M	Measurable - Μετρήσιμος
A	Achievable - Επιτεύξιμος
R	Relevant - Σχετικός
T	Time bound - Εμπρόθεσμος

2.3. Διαχείριση κινδύνων

Διερωτηθείτε «Τι θα μπορούσε να πάει στραβά;» και οργανώστε ένα σχέδιο πρόληψης. «Κάλλιον του θεραπεύειν το προλαμβάνειν»!

2.4. Καθορίστε τι ευθύνες θα έχει η κάθε ομάδα

Κάντε εύστοχες ερωτήσεις και ακούστε ενεργά! Μπορεί να θέλετε να ακούσετε ένα «ναι», αλλά προσέξτε αν εκφράζεται με δυσπιστία.

Λειτουργώντας ως ενήλικες, αποσαφηνίστε και καταγράψτε τους ρόλους και τις ευθύνες σας. Φροντίστε να λύσετε όποιες απορίες προκύψουν και ενθαρρύνετε τα συμμετέχοντα άτομα να αναλάβουν μόνο ό,τι πιστεύουν με σιγουριά πως μπορούν να διαχειριστούν.

Όσο για τα παιδιά, αφιερώστε χρόνο για να συζητήσετε τους ρόλους τους και βοηθήστε τα να σχεδιάσουν έναν πλάνο ευθυνών. Για παράδειγμα, ανάλογα με την περίπτωση, θα μπορούσατε να γράψετε: Φορέστε γάντια, να είστε στην ώρα σας, να φοράτε καθαρά ρούχα, να είστε ευγενικοί/ες και υπομονετικοί/ες, να αφήσετε το κινητό σας στην άκρη!

2.5. Παρακολούθηση της προόδου του έργου

Κατά τη διάρκεια της υλοποίησης του έργου, δείτε τι λειτουργεί και τι χρειάζεται να αλλάξει. Μην φοβάστε να κάνετε μικρές αλλαγές. Ο απώτερος στόχος σας είναι να επιτύχει το έργο σας και να μείνουν όλοι και όλες ευχαριστημένοι/ες, οπότε αν τα παιδιά πρέπει να αλλάξουν κάτι ή χρειάζεται να λήξετε κάτι νωρίτερα - δεν πειράζει!

3. Έρευνα και εντοπισμός των αναγκών και εξεύρεση μιας δραστηριότητας

«Το πιο σημαντικό που θα πρέπει να θυμάστε, όταν εντάσετε την μάθηση μέσω κοινωνικής προσφοράς σε μια τάξη, είναι να διαμορφώσετε έργα που να μπορούν να πραγματοποιηθούν σε σχετικά σύντομο χρονικό διάστημα, να κατευθύνονται από τη μαθητική κοινότητα και να είναι απλά στη διατύπωσή τους».³

Οι μαθητές και οι μαθήτριες πρέπει να θέλουν να το κάνουν! Μπορεί εύκολα να χάσουν το ενδιαφέρον τους, εάν το έργο απλώνεται υπερβολικά σε μακρόχρονους χρόνους και τρώει πολύ από τον χρόνο τους. Ο παροχή εθελοντικής εργασίας μέσα σε ένα σύντομο χρονικό περιθώριο είναι επίσης καλό και για τους καθηγητές και τις καθηγήτριες που συμμετέχουν, καθώς μπορούν εύκολα να εξαντληθούν από τη διαχείριση του μεγάλου φόρτου εργασίας και τον επιπλέον χρόνο που απαιτεί η διοργάνωση και υλοποίηση του έργου. Πρέπει να είναι εύληπτο, καθώς θα παρουσιαστεί και θα πρέπει να «κερδίσει» τη μαθητική κοινότητα, τη διεύθυνση και τους κηδεμόνες. Οπότε χρειάζεται απλότητα.

Είναι επίσης σημαντικό να λάβετε υπόψη σας ορισμένους πολιτισμικούς παράγοντες. Σε κάποιους πολιτισμούς, ο εθελοντισμός έχει εδραιωθεί αρκετά και οι γονείς είναι πρόθυμοι τα παιδιά τους να δουν, ενδεχομένως, κάποιες πιο σκληρές κοινωνικές καταστάσεις. Σε άλλους πολιτισμούς, οι γονείς μπορεί να είναι πιο προστατευτικοί. Μια καλή πρακτική είναι να παρουσιάσετε πρώτα τις ιδέες και τις επιλογές σας στους κηδεμόνες και στη διεύθυνση, πριν τις μεταφέρετε στα παιδιά. Εάν μπορείτε να έχετε τη συμμετοχή των κηδεμόνων, αυτό θα εμπλουτίσει την εμπειρία των παιδιών.

Φροντίστε το μαθητικό σύνολο να βρίσκεται σε ασφάλεια!

Ακολουθούν ορισμένες προτάσεις για τη συμμετοχή των παιδιών του γυμνασίου:

- Ενασχόληση σε πάγκο με τρόφιμα ή σε συσσίτιο
- Διδασκαλία των μικρότερων τάξεων
- Ταίριασμα με ένα παιδί μεταναστών και εκμάθηση αυτού κάποιες λέξεις/φράσεις της εγχώριας γλώσσας, καθώς και «τι είναι τι»!
- Συμμετοχή σε καθαρισμούς της κοινότητας
- Επίσκεψη σε ένα σπίτι υποβοηθούμενης διαβίωσης
- Ενασχόληση με καταφύγιο ζώων
- Υποστήριξη στην εκπαίδευση σκύλων βοηθών για τα άτομα με τύφλωση

³ Χρησιμοποιήθηκε για αναφορά: <https://www.weareteachers.com/what-is-service-learning/>

- Υποστήριξη στη βιβλιοθήκη
- Υποστήριξη ή διοργάνωση εράνου
- Δημιουργία αφισών ή διανομή φυλλαδίων για προσυμφωνημένο και αποδεκτό ηθικό σκοπό
- Παροχή βοήθειας σε τοπικά μουσεία ή σε σπίτια διάσημων ιστορικών προσώπων μπορεί να αποφέρει πλήθος θεματικών

Ιδανικά, πέρα από την εκμάθηση εγκάρσιων δεξιοτήτων, ο εθελοντισμός θα πρέπει να συνδεθεί και με την διδασκόμενη εκπαιδευτική ύλη. Αυτός ο συνδυασμός είναι αυτός που κερδίζει τη Διεύθυνση και τους γονείς.

Ακολουθούν μερικές ιδέες:

- Μέτρηση, ζύγιση, απογραφή αποθεμάτων σε πάγκο με τρόφιμα ή σε συσσίτιο
- Ανάγνωση βιβλίων, απαγγελία ποίησης, διδασκαλία ψηφιακών δεξιοτήτων σε ένα σπίτι υποβοηθούμενης διαβίωσης
- Το ταίριασμα με ένα παιδί μεταναστών είναι ένας πολύ καλός τρόπος για την ενίσχυση των πολιτισμικών γνώσεων και για την αποδοχή της διαφορετικότητας, όσον αφορά μαθήματα ανθρωπιστικών σπουδών
- Ανάπτυξη προωθητικού υλικού και εικαστικής δημιουργίας για την επικοινωνία με το κοινό
- Η διδασκαλία των μικρότερων τάξεων βοηθά τους μαθητές και τις μαθήτριες να κάνουν επανάληψη και να αφομοιώσουν όσα έχουν μάθει, κάτι που βοηθάει όσα άτομα δεν έχουν τις ανάλογες ακαδημαϊκές ικανότητες
- Η συλλογή και η μέτρηση των πλαστικών αποβλήτων θα μπορούσε να οδηγήσει σε πειράματα χημείας σχετικά με το πόσο καιρό χρειάζεται για να αποσυντεθεί το πλαστικό
- Η παροχή βοήθειας σε τοπικά μουσεία ή σε σπίτια διάσημων ιστορικών προσώπων μπορεί να αποφέρει πλήθος θεματικών, εκτός αυτών της ιστορίας. Για ποιο πράγμα φημιζόταν το συγκεκριμένο πρόσωπο; Για την τέχνη; Την ποίηση; Τα δικαιώματα των γυναικών; Την καταπολέμηση της σκλαβιάς; Για επιστημονικές εφευρέσεις;

Αφού συμφωνήσετε στις ιδέες σας με τους κηδεμόνες και τη διεύθυνση του σχολείου, ήρθε η ώρα να τις δείξετε στα παιδιά. Δώστε τους κάποια παραδείγματα για ορισμένες από τις ιδέες, ενδεικτικά, μέσα από βίντεο στο YouTube κλπ., μεταδώστε τον ενθουσιασμό και αφήστε τα να ψηφίσουν!

4. Αναζήτηση εταίρων και ενδιαφερόμενων φορέων

Οι εταίροι και οι ενδιαφερόμενοι φορείς είναι άτομα που θα συμμετάσχουν στο έργο σας. Η διαφορά μεταξύ αυτών των δύο είναι ότι οι εταίροι ασχολούνται συνήθως ενεργά και στην πράξη, ενώ οι ενδιαφερόμενοι φορείς όχι τόσο. Μπορεί στους ενδιαφερόμενους φορείς να συμπεριλαμβάνονται και εταίροι. Ο ενδιαφερόμενος φορέας είναι ένα άτομο ή μια ομάδα που επηρεάζεται από το έργο και με ενδιαφέρον για την επίτευξη των στόχων του.

Ο κύριος λόγος που διαχωρίζουμε τις δύο αυτές ομάδες είναι για να έχετε ρεαλιστικές προσδοκίες για το τι μπορεί να προσφέρει η κάθε μία στο έργο.

Οι ενδιαφερόμενα φορείς μπορεί να λειτουργούν εντός και εκτός του σχολείου. Για να τους βρείτε, διερωτηθείτε: *Για ποιον έχει σημασία το αν οι μαθητές και οι μαθήτριάς μας \ κάνουν εθελοντισμό και να αισθάνονται πράγματα όπως:*

1. **Αισιοδοξία και αίσθηση αυτοεκτίμησης και σκοπού:** Βλέπουν ότι μπορούν να κάνουν τη διαφορά στον κόσμο γύρω τους και ότι τα εμπόδια μπορούν να ξεπεραστούν,
2. **Ενσυναίσθηση** για τους άλλους που βρίσκονται σε λιγότερο ευνοϊκές συνθήκες,
3. **Μια αίσθηση κοινότητας:** Ο εθελοντισμός σε κοντινή εμβέλεια βοηθά τα παιδιά να συνδεθούν με την κοινότητά τους, να αισθάνονται περήφανα γι' αυτήν και ότι «ανήκουν» κάπου,
4. **Κοινωνική ευαισθητοποίηση:** Η συνείδηση του πολίτη αρμόζει σε κάθε άτομο,
5. **Ευγνωμοσύνη για αυτό που έχουν** βλέποντας ότι για άλλους δεν είναι αυτονόητο,
6. **Υψηλή αυτοεκτίμηση:** Ιδιαίτερα σημαντικό για τα παιδιά με χαμηλές επιδόσεις και με λιγότερη αυτοπεποίθηση, καθώς βιώνουν τη δύναμη να επηρεάζουν καταστάσεις.
7. **Ανάπτυξη των εγκάρσιων δεξιοτήτων τους**, όπως αυτήν της ομαδικής εργασίας, της διατήρησης χρονοδιαγράμματος, της ανταλλαγής, της εκτίμησης της συμβολής των άλλων,
8. **Χρησιμότητα της εκπαιδευτικής τους ύλης** στην πράξη

Οι εσωτερικοί ενδιαφερόμενοι φορείς είναι οι καθηγητές και οι καθηγήτριες, η διεύθυνση του σχολείου, κοινωνικοί λειτουργοί σχολείων κ.λπ. Οι κηδεμόνες ανήκουν εν μέρει και στις δύο κατηγορίες, καθώς συχνά συμμετέχουν σε σχολικές δραστηριότητες, αλλά αποτελούν επίσης μέρος της εξωτερικής κοινότητας.

Οι εξωτερικοί ενδιαφερόμενοι φορείς μπορεί να είναι πιο δύσκολο να εντοπιστούν, καθώς μπορεί να μην υπάρχει κάποια φανερή συσχέτιση. Αυτοί οι υποστηρικτές θα είναι πιθανώς άνθρωποι που ανήκουν σε οργανισμούς που έχουν συνεργαστεί στο παρελθόν με εθελοντές ή φορείς που μπορούν να συνεισφέρουν πρακτικά, όπως εταιρείες λεωφορείων που μπορούν να μεταφέρουν το μαθητικό σύνολο στον τόπο της εθελοντικής δράσης, τοπικά συμβούλια, τοπικά κέντρα φιλοξενίας, τοπικές κοινωνικές υπηρεσίες ή εκκλησίες. Οι τοπικές εφημερίδες, το ραδιόφωνο και η τηλεόραση είναι πάντα σε αναζήτηση νέων συμβάντων και μπορούν να σας βοηθήσουν πολύ με τη δημοσιότητα, πράγμα που μπορεί να σας φέρει κοντά με κόσμο που ενδιαφέρεται και με υποστηρικτές στην κοινότητα.

1. Προσπαθήστε να αντιστοιχίσετε ένα όφελος της δραστηριότητας εθελοντισμού για κάθε ενδιαφερόμενο φορέα.
2. Προσπαθήστε να προσδιορίσετε πιθανά οφέλη για τον κάθε ενδιαφερόμενο φορέα/εταίρο, ώστε να ενθαρρύνετε τη συμμετοχή τους. Για παράδειγμα, μια τοπική επιχείρηση μπορεί να είναι ευχαριστημένη από τη δημοσιότητα και την ενίσχυση της την εταιρική τους εικόνα. Ένας πολιτικός μπορεί να ικανοποιηθεί από την προβολή και την ευκαιρία να συναντήσει ανθρώπους.

Γιατί να συμπεριλάβετε εξωτερικούς φορείς;

- Μπορούν να κατανοήσουν σε βάθος τις ανάγκες και τα θέματα της τοπικής κοινότητας, και τι θα έβρισκε η ίδια χρήσιμο και αποδεκτό.
- Εφόσον συμμετέχουν από τα αρχικά στάδια της διαδικασίας, θεμελιώνεται η υποστήριξή τους και διασφαλίζεται η κάλυψη των αναγκών τους.
- Μπορεί να σας βοηθήσουν στην εύρεση υποστήριξης, στην ανταλλαγή ιδεών και να σας προσφέρουν δωρεές ή να σας βοηθήσουν να εντοπίσετε καλές πηγές βοήθειας.

ΣΥΜΒΟΥΛΗ! Μην ξεχνάτε ότι οι εξωτερικοί ενδιαφερόμενοι φορείς μπορεί να έχουν κάποιες δικές τους σημαντικές υποχρεώσεις. Οπότε, ο εντοπισμός και η συμμετοχή τους μπορεί να είναι σημαντική, αλλά να γνωρίζετε ότι ο χρόνος που θα σας διαθέσουν μπορεί να είναι περιορισμένος.

5. Σχεδιασμός– Διαχείριση πόρων

5.1. Προσδιορισμός των πόρων

1. Ξεκινήστε κάνοντας ένα σχέδιο για το τι θέλετε να πετύχετε και κατηγοριοποιώντας τις εργασίες σε στόχους με βάση το πρότυπο SMART. (Βλ. 1.1 Οι αρχές διαχείρισης του έργου που εφαρμόστηκαν για τη δημιουργία δραστηριοτήτων εθελοντισμού στα σχολεία δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης)
2. Κάντε έναν καταγισμό ιδεών (ιδανικά μαζί με άλλους) και απαριθμήστε τους πόρους που χρειάζεστε για να ολοκληρώσετε το έργο. Μην αφήνετε την αρνητική σκέψη να περιορίζει τις ιδέες σας – όλα είναι δυνατά!
3. Ελέγξτε ποιους από τους πόρους που απαριθμήσατε διαθέτετε ήδη. Στη συνέχεια, σκεφτείτε ποιοι δεν είναι απαραίτητοι και ποιοι είναι ανάγκη να εξευρεθούν.
4. Σκεφτείτε πού μπορείτε να βρείτε αυτούς τους επιπλέον πόρους. Βρείτε τους εταίρους ή τους ενδιαφερόμενους φορείς που θα μπορούσαν ενδεχομένως να βοηθήσουν. (Βλ. 1.3 Αναζήτηση εταίρων και ενδιαφερόμενων φορέων)
5. Σκεφτείτε ποιος είναι ο καλύτερος τρόπος προσέγγισής τους και τι θα μπορούσατε να πείτε για να προκαλέσετε το ενδιαφέρον τους. Μπείτε σε διαδικασία επικοινωνίας!

5.2. Διαχείριση των πόρων

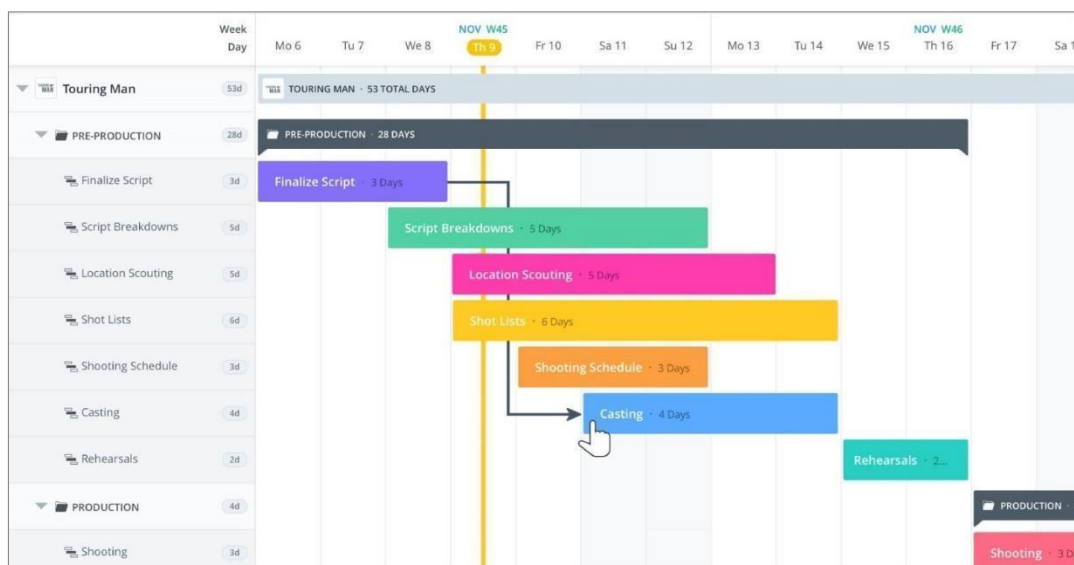
Για κάθε μια από τις εργασίες που απαριθμήσατε στο βήμα 1 Προσδιορισμός των πόρων, υπολογίστε το χρονικό διάστημα που θα χρειαστεί για την ολοκλήρωσή τους και θέστε μια καταληκτική ημερομηνία. Καταλήξτε για το ποια άτομα θα είναι υπεύθυνα για την κάθε εργασία και φροντίστε να έχουν το χρόνο, τη γνώση, τις επαφές, τον εξοπλισμό και τα κεφάλαια για την πραγματοποίησή της.

Ορίστε προθεσμίες για την κάθε εργασία και ορόσημα, για να βοηθήσετε όσα άτομα έχουν αναλάβει από κάτι να έχουν μια εικόνα της κατάστασής τους. Να συγκεντρώνετε και να κάνετε τακτικές ενημερωτικές συναντήσεις, έτσι ώστε να ξέρουν όλοι και όλες σε ποιο σημείο βρίσκονται, αλλά και για να αντιληφθούν την αλληλεξάρτηση των εργασιών.

5.3. Ψηφιακά εργαλεία

Χρησιμοποιήστε ψηφιακά εργαλεία για να απλοποιήσετε τη διαδικασία.

Δοκιμάστε να δημιουργήσετε ένα γράφημα τύπου Gantt, όπως στο παρακάτω παράδειγμα, ώστε να μπορείτε να παρακολουθείτε όλα τα καθήκοντα, τις προθεσμίες και το ποιος κάνει τι.

Αυτή είναι μια δωρεάν διαδικτυακή έκδοση του **studiobinder**

<https://www.studiobinder.com/blog/free-online-gantt-chart-software/#What-is-a-Gantt-chart?>

Στο άρθρο: *3 Εξαιρετικά Εργαλεία Συλλογικής Διαχείρισης Έργων για Εκπαιδευτικούς* από τον Δρ. Med Kharbach, στον ιστότοπο **Educators Technology**, τα 3 παρακάτω ψηφιακά εργαλεία συνιστώνται ως ιδιαίτερα χρήσιμα για τους εκπαιδευτικούς:

1. Slack
2. Trello
3. Asana

<https://www.educatorstechnology.com/2022/06/3-excellent-collaborative-task.html>

Λέγεται ότι η διαχείριση του έργου είναι κατά 80% επικοινωνία, οπότε η ψηφιακή υποστήριξη της διαδικασίας αποκτά νόημα, προκειμένου να απλοποιηθεί η διαδικασία διαχείρισης και να μπορείτε να εστιάσετε στα άτομα και την επικοινωνία.

6. Φύλλο οδηγιών (Ρουμπρίκα) για την αυτοαξιολόγηση και ενδυνάμωση των προγραμμάτων εθελοντισμού

Πολλοί καθηγητές και πολλές καθηγήτριες θα είναι ήδη εξοικειωμένοι με τη χρήση φύλλων οδηγιών στο πλαίσιο της τάξης για αξιολογήσεις παντός τύπου. Στην τάξη, μια ρουμπρίκα είναι συνήθως μια λίστα από πεδία που θα αξιολογηθούν. Μοιράζεται εκ των προτέρων στους μαθητές, έτσι ώστε να γνωρίζουν πού να επικεντρωθούν.

Ο λόγος ύπαρξης του φύλλου οδηγιών είναι να μπορεί να καθοδηγεί πριν, κατά τη διάρκεια και μετά την εργασία ή το έργο. Είναι και πυξίδα και πηγή ανατροφοδότησης. Στόχο έχει να εντοπίζει τα σημεία που λειτουργούν καλά και τα σημεία που χρειάζονται βελτίωση, αλλά δεν πρέπει να προκαλεί την αίσθηση ανεπάρκειας ή αποτυχίας.

Γιατί να χρησιμοποιήσετε ρουμπρίκα για δράσεις εθελοντισμού ή στην μάθηση μέσω κοινωνικής προσφοράς;

Η ρουμπρίκα που θα χρησιμοποιηθεί σε πρωτοβουλίες μάθησης μέσω κοινωνικής προσφοράς θα πρέπει να αντανakλά την πολυπλοκότητα του θέματος. Η μάθηση μέσω κοινωνικής προσφοράς είναι μια σύνθετη πρακτική που συνδυάζει διάφορες αλληλένδετες πτυχές του εθελοντισμού, με στόχο τη δημιουργία μιας ολοκληρωμένης εμπειρίας.

«Η ρουμπρίκα μας βοηθάει να αναλύουμε μία-μία τις διαστάσεις της μάθησης μέσω κοινωνικής προσφοράς. Ωστόσο, η μάθηση μέσω κοινωνικής προσφοράς δεν εμπλουτίζεται μόνο με την ανάλυση των διαστάσεων της, αλλά απαιτεί να εξεταστούν και οι σχέσεις που προκύπτουν μεταξύ αυτών. Έχει ως αποτέλεσμα να βλέπεις την εμπειρία σαν ένα σύνολο, να φέρνεις στο μυαλό σου την πολυπλοκότητα της δραστηριότητας και έπειτα να την βελτιστοποιείς».⁴

Η ρουμπρίκα για την αξιολόγηση δραστηριοτήτων και έργων μάθησης μέσω κοινωνικής προσφοράς θα πρέπει να αντανakλά τους στόχους SMART που ορίσατε στην ενότητα 1.1 *Οι αρχές διαχείρισης του έργου που εφαρμόστηκαν για τη δημιουργία δραστηριοτήτων εθελοντισμού στα σχολεία δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και να καλύπτει τους εξής τρεις βασικούς τομείς:*

1. **Την οργάνωση:** συμπεριλαμβανομένων των ρόλων και της επικοινωνίας σε εσωτερικό και εξωτερικό επίπεδο
2. **Τους αποδέκτες/τις αποδέκτριες:** δείτε πώς ένιωσαν οι άνθρωποι που επωφελήθηκαν από το έργο
3. **Τους συμμετέχοντες:** περιγράψτε τους αποδέκτες/τις αποδέκτριες, πως αλληλοεπιδρούσαν και τι έμαθαν

⁴ Διαβάστε επίσης: Ρουμπρίκα για την αυτοαξιολόγηση και ενίσχυση της μάθησης μέσω κοινωνικής προσφοράς
GREM Ερευνητική Ομάδα Ηθικής Παιδείας Τμήμα Εκπαίδευσης, Πανεπιστήμιο της Βαρκελώνης

Οι συντάκτες του εγχειριδίου *Ρουμπρίκα για την αυτοαξιολόγηση και ενίσχυση της μάθησης μέσω κοινωνικής προσφοράς* (βλ. παρακάτω) κατηγοριοποίησαν τους τομείς που οφείλει κανείς να λάβει υπόψη σε 3 τομείς και σε 12 διαστάσεις/κατηγορίες, όπως φαίνεται στον πίνακα.

Βασικός τομέας	Ανάγκες: Ελλείψεις ή δυσκολίες που παρουσιάζονται σε μία συγκεκριμένη κατάσταση και η οποία, αφού εντοπιστεί, χρειάζεται να βελτιωθεί. Παροχή βοήθειας: Εργασίες που γίνονται για φιλανθρωπικό σκοπό και που παράγουν ένα αγαθό για τον μετριασμό ορισμένων αναγκών. Σημασία της προσφοράς: αναφέρεται στο αποτέλεσμα της δραστηριότητας που ολοκληρώθηκε, σε σχέση είτε με το παραγόμενο κοινωνικό όφελος είτε με την ευαισθητοποίηση ως πολίτες που επέδειξαν τα άτομα. Μάθηση: Γνώσεις, ικανότητες, συμπεριφορές και αξίες που αποκτήθηκαν αυθόρμητα ή μέσα από την εκπαίδευση.
Παιδαγωγικός τομέας	Συμμετοχή: Συνεισφορά των συμμετεχόντων, από κοινού με τα ενδιαφερόμενα μέλη, στον σχεδιασμό, την υλοποίηση και την αξιολόγηση της δραστηριότητας. Ομαδική εργασία: διαδικασία όπου υπάρχει αλληλοβοήθεια μεταξύ ομοτίμων με σκοπό την προετοιμασία και ανάπτυξη μιας κοινής δραστηριότητας. Αναστοχασμός: μηχανισμός για την βελτιστοποίηση της μάθησης, που βασίζεται στην εξέταση των εμπειριών για την κατανόησή τους με σκοπό την απόκτηση καινούργιων γνώσεων. Αναγνώριση: μια σειρά από δράσεις που καλούν όσους και όσες συμμετείχαν σε μια δραστηριότητα να αναγνωρίσουν την επιτυχία των προσπαθειών τους. Αξιολόγηση: διαδικασία κατά την οποία αποκτούνται πληροφορίες για την απόδοση των συμμετεχόντων σε μια δραστηριότητα, και όπου, δίνεται το περιθώριο για ανατροφοδότηση και αυτοβελτίωση.
Οργανωσιακός τομέας	Σύμπραξη εταίρων: συνεργασία μεταξύ δύο ή περισσότερων ανεξάρτητων, κοινωνικών φορέων με σκοπό την από κοινού εκπλήρωση μιας δραστηριότητας. Παγίωση κέντρου: διαδικασία κατά την οποία ένα επίσημο ή ανεπίσημο εκπαιδευτικό κέντρο ανακαλύπτει, κατευθύνει, ολοκληρώνει και υποστηρίζει οποιοδήποτε έργο εθελοντισμού. Παγίωση οργανισμού: διαδικασία κατά την οποία ένας κοινωνικός οργανισμός ανακαλύπτει, κατευθύνει, ολοκληρώνει και υποστηρίζει οποιοδήποτε έργο εθελοντισμού.

Το εγχειρίδιο εξηγεί λεπτομερώς την κάθε διάσταση, αλλά την χωρίζει και σε ακόμη περισσότερα επίπεδα. Όπως συστήναμε και νωρίτερα, ξεκινήστε με απλά βήματα και χτίστε την επιτυχία σιγά-σιγά. Ίσως είναι μια καλή ιδέα για τα πρώτα έργα εθελοντισμού που οργανώνετε, να εστιάζετε σε συγκεκριμένες διαστάσεις και συγκεκριμένα σε αυτές που φαίνεται να σχετίζονται περισσότερο με το έργο ή την ομάδα μαθητών/μαθητριών.

7. Βελτίωση του έργου

Πάντα να χαίρεστε για τις επιτυχίες σας, ακόμα και αν πιστεύετε ότι το έργο θα μπορούσε να είναι καλύτερο. Γιορτάστε με τους εταίρους σας, τους ενδιαφερόμενους φορείς και το μαθητικό σύνολο για αυτά που πετύχατε. Γιορτάστε για την προσπάθεια και ενέργεια που έδωσαν τα συμμετέχοντα άτομα, έτσι ώστε όταν κλείνετε το έργο να φεύγουν με ένα χαμόγελο, ακόμα κι εσείς, ο/η υπεύθυνος/η έργου. Να φέρεστε με ευγένεια στον εαυτό σας και στην υπόλοιπη ομάδα.

Εφόσον έχουν τακτοποιηθεί όλα, ρίξτε μια ματιά στα σχόλια ανταπόκρισης που λάβατε από το φύλλο οδηγιών, από τυχαίες συζητήσεις και από τη δική σας κρίση. Ακόμα και αν σας φάνηκε ότι το έργο δεν υστερούσε σε τίποτα, υπάρχει πάντα χώρος για βελτίωση. Η βελτίωση αυτή μπορεί να σημαίνει απλά μεγαλύτερη διάρκεια του έργου, επικοινωνία και παροχή βοήθειας σε μεγαλύτερη περιοχή ή σε περισσότερους ανθρώπους.

Υπάρχουν πολλά συστήματα που βοηθούν στον εντοπισμό των αναγκών βελτίωσης και στην εφαρμογή αυτών. Το πιο απλό που μπορείτε να έχετε υπόψη σας και να χρησιμοποιήσετε είναι η διαδικασία «PDCA (ΣΚΕΕ)».

Διαδικασία Plan (Σχεδιάστε)-Do (Κάντε)-Control (Ελέγξτε)-Act(Εφαρμόστε)

1. **Σχεδιάστε:** Αδράξτε μια ευκαιρία για βελτίωση και σχεδιάστε τι μπορείτε να αλλάξετε.
2. **Κάντε:** Δοκιμάστε τα σχέδιά σας. Κάντε μια μικρή έρευνα.
3. **Ελέγξτε:** Επανεξετάστε τη δοκιμή σας, αναλύστε τα αποτελέσματα και ορίστε τι είναι αυτό που αφομοιώσατε.
4. **Εφαρμόστε:** Εφαρμόστε τις δοκιμές σας, με βάση αυτά που μάθατε στο επίπεδο έρευνας. Εάν τα σχέδιά σας δεν απέφεραν το επιθυμητό αποτέλεσμα, ξανακάντε τη διαδικασία με καινούργιο σχέδιο. Εάν τα σχέδιά σας πέτυχαν, εντάξτε αυτά που αφομοιώσατε σε μεγαλύτερα σχέδια. Εφαρμόστε αυτά που μάθατε για να κάνετε καινούργιες βελτιώσεις, *μπαίνοντας ξανά στον κύκλο.*

Από την ιστοσελίδα: <https://asq.org/quality-resources/pdca-cycle> [EN]

Για το κάθε βήμα διατίθενται παραπάνω πληροφορίες στην ιστοσελίδα, όπου μπορείτε να βρείτε ιδέες για την εφαρμογή του κάθε βήματος.

Στην ιστοσελίδα, επίσης, κάτω από το παραπάνω διάγραμμα, θα βρείτε:

- [Πότε να χρησιμοποιήσετε τον κύκλο PDCA \(ΣΚΕΕ\) \[EN\]](#)
- (Χρησιμοποιείται το πλαίσιο ενός λυκείου για παράδειγμα) [Παράδειγμα PDCA \(ΣΚΕΕ\) \[EN\]](#)
- [Πηγές PDCA \(ΣΚΕΕ\) \[EN\]](#)

Τα βέλη του διαγράμματος δίνουν έμφαση στην αδιάκοπη φύση της διαδικασίας. Πάντα υπάρχει χώρος για βελτίωση!

Χρησιμοποιήθηκε για αναφορά:

<https://enddrowning.org/steps/step-3/stakeholder-identification/identify-community-stakeholders#:~:text=Some%20examples%20of%20community%2Dlevel,population%20on%20a%20daily%20basis>